

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ОПЕРАТОР: ДОСВІД КРАЇН ЄС ТА ВИСНОВКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Виконав:
Студент групи ЕФ10-1
Шавкунова Оксана

Дніпропетровськ
2015

1. Порівняльний аналіз законодавства України і ЄС

1. УЕО має безумовне (автоматичне) право на застосування спрощень, передбачених Митним кодексом України

1. УЕО застосовують кожну окрему спрощену процедуру, передбачену митним законодавством, на підставі дозволу митниці, який видається за заявою підприємства.

2. Усі інші підприємства права на застосування спрощень, передбачених для УЕО, не мають

2. При наданні УЕО дозволу на застосування спрощеної процедури митниця може не перевіряти дотримання підприємством умов, встановлених для застосування відповідного спрощення (за умови, якщо виконання таких умов було підтверджене результатами перевірки, яка здійснювалася з метою видачі сертифікату УЕО).

3. Інші підприємства також мають право отримати дозвіл митного органу на застосування спрощених процедур (після обов'язкової перевірки виконання умов, передбачених для кожного окремого спрощення)

2. Види сертифікатів УЕО

1. Передбачені сертифікати УЕО: "по надійності і безпеці"; "на спрощення митних процедур"; "по надійності і безпеці і на спрощення митних процедур", назви яких відповідають, назвам сертифікатів, передбаченим законодавством ЄС.

2. Положення Кодексу не розрізняють вимог до підприємств для отримання того або іншого виду сертифікату.

1. Передбачені сертифікати УЕО: "по надійності і безпеці"; "на спрощення митних процедур"; "по надійності і безпеці і на спрощення митних процедур" (сертифікат, який за своїм змістом об'єднує два попередніх).

2. Вимоги до підприємств залежно від виду сертифікату, який вони отримують, чітко визначені.

3. Митні спрощення для УЕО і інших підприємств

1. Власник сертифікату УЕО "по надійності і безпеці" має право: 1) подавати менший об'єм відомостей, які необхідно надати митниці до початку переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України (ця норма не може бути практично реалізована, оскільки Кодекс не зобов'язав суб'єктів (перевізників) подавати короткі ввізні/вивізні декларації. Як наслідок, вид УЕО, передбачений Рамковими стандартами ВМО для функціонування безпечних ланцюгів доставки товарів, в Україні не може бути впроваджений); 2) на тимчасове зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які знаходяться під митним контролем, в приміщеннях, на відкритих і критих майданчиках УЕО; 3) на зняття митного забезпечення без отримання дозволу митниці; 4) на відправлення товарів з приміщень, відкритих і критих майданчиків УЕО без пред'явлення їх митниці

1. Власник сертифікату УЕО "по надійності і безпеці" має право: 1) вказувати менший обсяг відомостей у короткій ввізній або вивізній декларації; 2) має право отримувати від митниці повідомлення про те, що товари відібрані для фізичного контролю (повідомлення надсилається до моменту ввезення товарів або до їх відправлення і тільки у разі, якщо митний орган не має підстав вважати, що воно може привести до приховування правопорушення).

2. Власник сертифікату УЕО "на спрощення митних процедур" має право:

- 1) на здійснення митного контролю в першочерговому порядку;
- 2) на розміщення товарів на складі тимчасового зберігання закритого типу без отримання дозволу митниці;
- 3) на звільнення від надання гарантії при здійсненні внутрішнього митного транзиту товарів (окрім підакцизних), якщо декларантом є УЕО;
- 4) на митне оформлення товарів на об'єктах УЕО;
- 5) на представлення однієї митної декларації, якщо протягом певного часу, узгодженого з митницею, товари неодноразово ввозяться на митну територію України або вивозяться за її межі однією особою за одним зовнішньоекономічним договором.

2. Для власника сертифікату УЕО "на спрощення митних процедур"

застосовується полегшений порядок доступу до отримання дозволів на застосування спрощених митних процедур: якщо УЕО звертається за дозволом на застосування однієї зі спрощених процедур, митниця може не проводити перевірку виконання умов, необхідних для відповідного спрощення (у разі, якщо виконання таких умов було підтверджене в ході перевірки з метою видачі сертифікату УЕО).

3. Власники усіх видів сертифікатів УЕО мають право:

на автоматичне застосування методу визначення митної вартості за ціною договору відносно товарів, які імпортуються (норма суперечить іншим нормам Кодексу і не має аналогів в митному законодавстві ЄС). (система спрощених процедур не повністю відповідає системі спрощень, передбачених митним законодавством ЄС, яке приведене до вимог Кіотської конвенції і Конвенції про спільну транзитну процедуру).

3. Усі підприємства, незалежно від наявності у них сертифікату УЕО, мають право на:

- 1) застосування спрощених процедур декларування товарів (представляти митниці замість митної декларації, заповненої в звичайному порядку, інших документів);
- 2) митне оформлення товарів на об'єктах оператора без їх пред'явлення митниці (декларування товарів в таких випадках здійснюється шляхом внесення записів до облікових документів підприємства).
- 3) 3) транзитні спрощення, такі як: - застосування загальної гарантії або звільнення від гарантії; - самостійне накладення пломб спеціального зразка; - звільнення від необхідності дотримання обов'язкового маршруту переміщення товарів; - користування статусом уповноваженого вантажовідправника; - користування статусом уповноваженого вантажоодержувача

4. Умови і вимоги до підприємств для видачі сертифікату УЕО

Однакові для усіх видів сертифікатів, при цьому: 1. Кодекс визначає чотири "критерії" (умови), якими повинні відповідати підприємства, :

- дотримання положень законодавства України, у тому числі з питань митної справи;
- мати систему звітності і обліку товарів, транспортних засобів, відповідну вимогам митних органів;
- бути платоспроможним;
- дотримуватись вимог з питань безпеки (Кодекс не визначає чіткого переліку критеріїв оцінки наведених вище вимог).

2. Визначає додаткові умови, аналоги яких у законодавстві ЄС відсутні (стаття 14 чинної редакції Кодексу).

1. Для отримання сертифікату "на спрощення митних процедур" необхідно:

- забезпечити належне дотримання законодавства з питань митної справи;
- використовувати систему звітності і обліку, що дозволяє митним органам без надмірних зусиль здійснювати митний контроль товарів і транспортних засобів комерційного призначення;
- бути здатним виконувати свої фінансові зобов'язання (митне законодавство ЄС визначає чіткий перелік критеріїв для оцінки цих вимог).

2. Для отримання сертифікатів "по надійності і безпеці" або "по надійності і безпеці і на спрощення митних процедур" підприємство повинне:

- відповідати вимогам для отримання сертифікату "на спрощення митних процедур", а також
- мати систему охорони і безпеки, яка здатна ефективно запобігати порушенням законодавства і виявляти їх.

5. Контроль діяльності УЕО

1. Документальна планова виїзна перевірка підприємства, яке отримало статус УЕО, може проводитися не частіше одного разу протягом 30 місяців (інші підприємства перевіряються не частіше одного разу протягом 12 місяців) (Наявність в Кодексі такого положення, а також положення, яке надає УЕО право на автоматичне застосування методу визначення митної вартості товарів за ціною договору (на товари, які імпортуються) створює значні ризики для забезпечення сплати належних сум митних платежів).	1. Діяльність УЕО підлягає постійному моніторингу з боку митних органів. Протягом першого року після отримання сертифікату УЕО митниці повинні проводити відповідний моніторинг ретельно.
2. Моніторинг діяльності УЕО не передбачений	
3. Кодекс не передбачає можливості визнання органами доходів і зборів України УЕО інших країн, які мають сертифікат аналогічний виду сертифікату "відносно надійності і безпеки" (А це означає, що механізм реалізації вимог Рамкових стандартів безпеки ВМО відносно забезпечення функціонування безпечних ланцюгів постачань товарів не визначений).	2. З метою реалізації вимог Рамкових стандартів безпеки ВМО законодавство ЄС передбачає процедуру визнання УЕО інших країн, які мають сертифікат "відносно надійності і безпеки" (шляхом укладання відповідних міжнародних угод).

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ОПЕРАТОР: ДОСВІД ШВЕЦІЇ

Прикладом успішної реалізації світових тенденцій та вимог співробітництва між учасниками процесу: митною адміністрацією та партнерами є досвід Митної служби Швеції.

З метою безпечного ланцюгу поставок, створення нового менеджменту міжнародної торгівлі Митною службою Швеції, спільно з державними органами торгівлі та промисловості, а також іншими запрошеними сторонами були розроблені та спроектовані митні системи “одна зупинка” та “єдине вікно” -

Stairway

Системою Stairway у Швеції можуть скористатися всі імпортери, експортери, експедитори вантажів незалежно від розміру та напрямку бізнесу. Також до неї можуть долучитись брокери, перевізники, термінали, склади та порти. Компанії можуть обирати рівень сприяння по п'яти сходинках, в залежності від потреб бізнесу.

5 сходинок системи Stairway

1-а сходинка. Компанії без акредитації, що не отримали дозволу. Це означає, що митні процедури, які ними проводяться носять традиційний характер та здійснюються без будь-яких змін.

2-га сходинка. Акредитовані компанії з однією або більше авторизацією (наприклад відстрочка уплати або спрощена процедура декларування), розміщуються на Другу сходинку. Митні процедури, що ними здійснюються носять традиційний характер і здійснюються без будь-яких змін. Їх відносини з митницею залишаються без змін.

3-тя сходинка. Компанія, що має акредитацію на проведення хоча б однієї стандартної митної операції, кваліфікується на Третю сходинку. Для досягнення цієї сходинки компанія повинна проявити активну ініціативу у формі заявки на перехід на більш високий рівень в Концепції Stairway. Діючи таким чином митниця потім починає процес акредитації компанії по рутинним операціям. Митниця не здійснює перевірку потоку товарів, який пройшов акредитацію. Також можливі інші спрощення митних процедур. (Цей ступінь розрахований на малі та середні компанії).

4-та сходинка. Компанії, які акредитували всі свої рутинні митні операції, знаходяться на Четвертій сходинці. Також можливі інші спрощення митних процедур.

5-та сходинка. Компанія, яка відслідковує товарні партії по артикулам або в деяких випадках - по коносаментам, у всіх своїх рутинних митних операціях, може досягти П'ятої сходинки. Це може бути зроблено з використанням комерційного каталожного номера або каталожного номера по Єдиному коносаменту ВТО (Всесвітньої митної організації) або іншої аналогічної схеми. Акредитація по П'ятому ступеню автоматично забезпечує компанію всіма можливими пільгами та спрощеннями у процедурах, які передбачені у концепції Stairway.

Для отримання статусу Уповноваженого Економічного Оператора у Швеції

- Претендент проходить процес екстенсивної акредитації
- Після акредитації компанія отримує власного Координатора Клієнтів Stairway від митниці, який консультує та підтримує зв'язки для участі у всіх видах митних процедур.
(Сертифікація базується на партнерстві і довірі, а також на щоденному контакті між митницею та відповідною компанією для попередження мінімізації помилок та ризиків. Рівень якості безперервно відслідковується за допомогою екстенсивної програми митниці з системами раннього попередження, програм внутрішнього аудита компанії та аудита якості)

Основною ідеєю Stairway стало вироблення митної системи, яка побудована на різних потребах суб'єктів господарювання, що задіяні в ланцюгу міжнародної торгівлі, виробленні диференційованого підходу та акредитації учасників з низькими ризиками. **Аналогічний підхід може бути використаний в Україні для запровадження нової системи митних спрощень.**

Для впровадження інституту Уповноваженого Економічного Оператора в Україні необхідно розроблення власної національної моделі партнерства бізнесу та митниці ДФС, що має враховувати потреби всіх сторін ланцюгу поставок, міжнародні рекомендації та бути орієнтованим на подальше визнання українських Уповноважених Економічних Операторів в Європейському співтоваристві

**Для впровадження інституту УЕО в Україні
необхідна підготовка та реалізація наступних
кроків:**

-
1. Розробка національної Концепції УЕО з урахуванням європейського досвіду відповідно до стандартів, що діють в Європейському співтоваристві.
 - 2. Створення Проектної групи із запровадження інституту УЕО в Україні. До складу групи необхідно включити представників Департаменту митної справи та митниць ДФС, представників провідних торговельних компаній, представників суб'єктів, що забезпечують процеси транскордонного переміщення (брокерів, перевізників, експедиторів), європейських експертів.
 - 3. Розробити План заходів впровадження інституту УЕО в Україні з визначенням строків та відповідальних суб'єктів.
 - 4. Підготувати проекти документів для правового забезпечення впровадження інституту Уповноваженого Економічного Оператора в Україні та провести експертизу проектів документів на відповідність європейським стандартам.

5. Підготувати інформаційну систему (програмне забезпечення для взаємообміну інформацією між митницею та суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності) та її правове регулювання, необхідне для роботи по системі управління ризиками та ефективному аналізу ризиків,

6. Провести пілотний проект по впровадженню інституту УЕО в Україні шляхом укладення договорів з 5-7 компаніями та спільної роботи митників та представників компаній по розробці та удосконаленню роботи проходження митних формальностей із застосуванням системи митних спрощень.

7. Продовжити та інтенсифікувати створення системи “єдиного вікна” - єдиного інформаційного порталу державних органів для обміну інформацією про зовнішньоторговельні операції та суб'єктів господарювання.

8. Збільшення електронних операцій, що проводяться на митниці та між митницею та суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності (УЕО) до 100%. Уведення повного електронного декларування.

9. Стандартизація процесів управління якістю на підприємствах суб'єктів ЗЕД, які претендують на статус УЕО. Забезпечення доступу митниці до систем компаній. Створення партнерських відносин та співробітництва суб'єкта ЗЕД та митниці ДФС України.

10. Проведення освітньої компанії для посадових осіб митних органів, аудиторів, суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, суб'єктів господарювання, які задіяні в міжнародному ланцюгу поставок для розуміння нової ідеології взаємовідносин митниця ДФС- суб'єкт ЗЕД та